

330279 - GE - Geomàtica

Unitat responsable: 330 - EPSEM - Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 750 - EMIT - Departament d'Enginyeria Minera, Industrial i TIC
Curs: 2016
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE RECURSOS ENERGÈTICS I MINERS (Pla 2012). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català

Professorat

Responsable: LLUIS SANMIQUEL PERA
Altres: Bascompta Massanès, Marc

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

1. Coneixement de topografia, fotogrametria i cartografia.

Transversals:

2. SOSTENIBILITAT I COMPROMÍS SOCIAL - Nivell 3: Tenir en compte les dimensions social, econòmica i ambiental en aplicar solucions i dur a terme projectes coherents amb el desenvolupament humà i la sostenibilitat.
3. COMUNICACIÓ EFICAÇ ORAL I ESCRITA - Nivell 3: Comunicar-se de manera clara i eficient en presentacions orals i escrites adaptades al tipus de públic i als objectius de la comunicació utilitzant les estratègies i els mitjans adequats.
4. TREBALL EN EQUIP - Nivell 2: Contribuir a consolidar l'equip, planificant objectius, treballant amb eficàcia i afavorint-hi la comunicació, la distribució de tasques i la cohesió.
5. APRENTATGE AUTÒNOM - Nivell 3: Aplicar els coneixements assolits a la realització d'una tasca en funció de la pertinència i la importància, decidint la manera de dur-la a terme i el temps que cal dedicar-hi i seleccionant-ne les fonts d'informació més adequades.

Metodologies docents

L'assignatura es distribueix de la següent manera:

30 hores de grup gran:

- 15 hores de classes magistrals a l'aula.
- 11 hores a l'aula en les que es desenvolupen aspectes més aplicats i resolució de problemes.
- 4 hores d'exàmens parcials.

30 hores de grup petit:

- 20 hores de treballs de camp de la part pràctica.
- 10 hores a l'aula d'informàtica de realització dels treballs de gabinet de la part pràctica (seminari de pràctiques).

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Assolir els coneixements necessaris per poder efectuar l'aixecament topogràfic d'un determinat terreny, així com un replantejament topogràfic; des dels mètodes que cal emprar per efectuar les mesures de camp, els diferents aparells topogràfics que hi ha, l'estudi dels possibles errors que es poden produir i forma de compensar-los; i procediments de càlcul i tractament de la informació adquirida en el terreny. També s'han de proporcionar coneixements bàsics de cartografia i fotogrametria.

Tots aquests coneixements indicats s'han d'assolir tant a nivell teòric i de gabinet com a nivell de resolució de problemes i de pràctiques de camp; essent també fonamental per poder desenvolupar adequadament l'assignatura de Cartografia i

330279 - GE - Geomàtica

Topografia Minera.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	30h	20.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	30h	20.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

330279 - GE - Geomàtica

Continguts

Títol del contingut 1: Concepte de topografia, teoria errors i instruments topogràfics

Dedicació: 25h

Grup gran/Teoria: 5h

Grup petit/Laboratori: 8h

Aprenentatge autònom: 12h

Descripció:

En aquest contingut es treballa:

- Conceptes generals de topografia.
- Teoria d'errors: classes, càlcul i compensació, grau de precisió de mesures topogràfiques.
- Instruments topogràfics: classes, fonament, estacionament, comprovació,...

Activitats vinculades:

Classe magistral de conceptes bàsics i classes de grup mitja de problemes on s'apliquen els coneixements presentats.

Objectius específics:

En acabar aquest contingut, l'estudiant assolirà els següents coneixements:

- Definir l'escala d'un plànol ampliat o reduït.
- Saber calcular el grau de precisió de mesures topogràfiques, així com compensa-les, si és el cas per una sola magnitud o varies amb igual o diferent precisió.
- Fonament i utilització dels aparells topogràfics.
- Sistemes de mesura de superfícies.
- Saber comprovar un teodolit o estació total, distanciómetre i nivell o equialtímetre.

330279 - GE - Geomàtica

Títol del contingut 2: Planimetria	Dedicació: 46h Grup gran/Teoria: 10h Grup petit/Laboratori: 6h Aprentatge autònom: 30h
<p>Descripció:</p> <p>En aquest contingut es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none">- Coordenades planimètriques parcials i totals.- Orientacions i distàncies d'alineacions.- Mètodes planimètrics: radiació, itinerari i intersecció. <p>Activitats vinculades:</p> <p>Classe magistral de conceptes bàsics i classes de grup mitja de problemes on s'apliquen els coneixements presentats.</p> <p>Objectius específics:</p> <p>En acabar aquest contingut, l'estudiant assolirà els següents coneixements:</p> <ul style="list-style-type: none">- Càlcul de coordenades planimètriques parcials i totals.- Càlcul d'orientacions i distàncies a partir de les coordenades dels 2 punts d'una alineació.- Mètodes planimètrics de Radiació i Itinerari: Fonament. Descripció dels treballs de camp i gabinet. Mesura i resolució d'una poligonal tancada amb punts de radiació.- Mètodes planimètrics d'Intersecció: Fonament. Descripció dels treballs de camp i gabinet. Mesura i resolució d'una intersecció inversa amb mesura de distàncies.	

330279 - GE - Geomàtica

<p>Títol del contingut 3: Altimetria</p>	<p>Dedicació: 42h</p> <p>Grup gran/Teoria: 6h</p> <p>Grup petit/Laboratori: 6h</p> <p>Aprenentatge autònom: 30h</p>
<p>Descripció:</p> <p>En aquest contingut es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Errors d'esfericitat i refracció. - Mètodes altimètrics: anivellació geomètrica. - Mètodes altimètrics: anivellació trigonomètrica. <p>Activitats vinculades:</p> <p>Classe magistral de conceptes bàsics i classes de grup mitja de problemes on s'apliquen els coneixements presentats.</p> <p>Objectius específics:</p> <p>En acabar aquest contingut, l'estudiant assolirà els següents coneixements:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepte i càlcul de l'error d'esfericitat i refracció. - Mètodes altimètrics d'anivellació geomètrica: Fonament. Descripció dels treballs de camp i gabinet. Avantatges i inconvenients de cada mètode. Mesura y resolució d'una poligonal tancada pel mètode del punt mig. - Mètodes altimètrics d'anivellació trigonomètrica: Fonament. Descripció dels treballs de camp i gabinet. Avantatges i inconvenients de cada mètode. Mesura y resolució d'una poligonal tancada pel mètode del punt mig. - Mesura i resolució de l'altura d'una estructura pel mètode simple i una altra pel mètode compost. 	

330279 - GE - Geomàtica

<p>Títol del contingut 4: Taquimetria, relleu del terreny i replantejament topogràfic</p>	<p>Dedicació: 23h Grup gran/Teoria: 3h Grup petit/Laboratori: 8h Aprentatge autònom: 12h</p>
<p>Descripció: En aquest contingut es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taquimetria. - Traçat de corbes de nivell i cubicació de moviment de terres. - Replantejament topogràfic. <p>Activitats vinculades: Classe magistral de conceptes bàsics i classes de grup mitja de problemes on s'apliquen els coneixements presentats.</p> <p>Objectius específics: En acabar aquest contingut, l'estudiant assolirà els següents coneixements:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepte i fonament de la taquimetria. - Traçat de corbes de nivell i cubicació de moviment de terres. - Replantejament topogràfic: Fonament. Descripció dels treballs de camp i gabinet. Replantejament de varis punts que haurien de formar una figura regular. 	
<p>Títol del contingut 5: Sistema GPS. Cartografia i Fotogrametria</p>	<p>Dedicació: 14h Grup gran/Teoria: 6h Grup petit/Laboratori: 2h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció: En aquest contingut es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introducció al sistema de posicionament global. - Cartografia. - Fotogrametria. <p>Activitats vinculades: Classe magistral de conceptes bàsics i classes de grup mitja de problemes on s'apliquen els coneixements presentats.</p> <p>Objectius específics: En acabar aquest contingut, l'estudiant assolirà els següents coneixements:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fonament del sistema de posicionament global (GPS). Mètodes de mesura. - Fonament de la cartografia. - Fonament de la fotogrametria. 	

330279 - GE - Geomàtica

Planificació d'activitats

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 1: PRÀCTICA: ESTACIONAMENT D'UNA ESTACIÓ TOTAL. MESURES ANGULARS I LINEALS.	Dedicació: 5h Grup petit/Laboratori: 4h Aprenentatge autònom: 1h
<p>Descripció: Pràctica que es porta a terme a costat de la pista de basquet de l'escola, amb equips de 3-4 persones. Cada equip disposa d'una estació total i un prisma. Al lloc indicat es porta a terme la part experimental, i com a aprenentatge dirigit es planifica que l'estudiantat faci una lectura prèvia del plantejament de la pràctica. El professor dóna les indicacions i aclariments pertinents perquè l'alumnat tingui clar els objectius a assolir i els procediments a desenvolupar.</p> <p>Material de suport: Estacions totals i prismes.</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Un cop efectuada la part experimental es va a una aula de CAD on cada equip realitza els treballs de gabinet que vénen fixats en el plantejament de la pràctica, a partir de les dades mesurades al camp. Representa el 5% de la nota de laboratori o pràctiques. Entrega a la setmana següent.</p> <p>Objectius específics: Estacionament d'una estació total en un punt fixat del terreny, quedant preparat per efectuar mesures angulars. Realització de mesures angulars amb una estació total. Realització de mesures lineals amb el distanciòmetre de l'estació total. Realització en aula de CAD dels càlculs necessaris per poder resoldre els treballs de camp efectuats.</p>	
TÍTOL DE L'ACTIVITAT 2: PRÀCTICA: COMPROVACIÓ D'APARELLS TOPOGRÀFICS.	Dedicació: 5h Grup petit/Laboratori: 4h Aprenentatge autònom: 1h
<p>Descripció: Pràctica que es porta a terme a costat de la pista de basquet de l'escola, amb equips de 3-4 persones. Cada equip disposa d'una estació total i un nivell o equialtímetre. Al lloc indicat es porta a terme la part experimental, i com a aprenentatge dirigit es planifica que l'estudiantat faci una lectura prèvia del plantejament de la pràctica. El professor dóna les indicacions i aclariments pertinents perquè l'alumnat tingui clar els objectius a assolir i els procediments a desenvolupar.</p> <p>Material de suport: Estacions totals i nivells o equialtímetres.</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Un cop efectuada la part experimental es va a una aula de CAD on cada equip realitza els treballs de gabinet que vénen fixats en el plantejament de la pràctica, a partir de les dades mesurades al camp. Representa el 10% de la nota de laboratori o pràctiques. Entrega a la setmana següent.</p>	

330279 - GE - Geomàtica

Objectius específics:

- Comprovació de les condicions que ha de reunir un teodolit.
- Comprovació d'un distanciómetre.
- Comprovació d'un nivell o equialtímetre.
- Realització en aula de CAD dels càlculs necessaris per poder resoldre els treballs de camp efectuats.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 3: PRÀCTICA: ESTACIÓ INVERSA I POLIGONAL TANCADA.

Dedicació: 8h
Grup petit/Laboratori: 4h
Aprentatge autònom: 4h

Descripció:

Pràctica que es porta a fora i al costat de les dependències de l'escola amb equips de 3-4 persones. Cada equip disposa d'una estació total. Al lloc indicat es porta a terme la part experimental, i com a aprenentatge dirigit es planifica que l'estudiantat faci una lectura prèvia del plantejament de la pràctica. El professor dóna les indicacions i aclariments pertinents perquè l'alumnat tingui clar els objectius a assolir i els procediments a desenvolupar.

Material de suport:

Estacions totals i prismes.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Un cop efectuada la part experimental es va a una aula de CAD on cada equip comença a realitzar els treballs de gabinet que vénen fixats en el plantejament de la pràctica, a partir de les dades mesurades al camp. Representa el 30% de la nota de laboratori o pràctiques.
Entrega al final del quadrimestre.

Objectius específics:

- Realització d'una intersecció inversa amb mesura de distàncies per poder determinar les coordenades de partida de la primera estació d'una poligonal.
- Realització d'una poligonal tancada amb mesura de punts de radiació.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 4: PRÀCTICA: ITINERARIS ALTIMÈTRICS.

Dedicació: 7h
Grup petit/Laboratori: 4h
Aprentatge autònom: 3h

Descripció:

Pràctica que es porta a fora i al costat de les dependències de l'escola amb equips de 3-4 persones. Cada equip disposa d'una estació total i un nivell o equialtímetre. Al lloc indicat es porta a terme la part experimental, i com a aprenentatge dirigit es planifica que l'estudiantat faci una lectura prèvia del plantejament de la pràctica. El professor dóna les indicacions i aclariments pertinents perquè l'alumnat tingui clar els objectius a assolir i els procediments a desenvolupar.

Material de suport:

Estacions totals i nivells o equialtímetres.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Representa el 30% de la nota de laboratori o pràctiques.
Entrega al final del quadrimestre.

330279 - GE - Geomàtica

Objectius específics:

Realització d'un itinerari altimètric tancat amb nivell pel mètode del punt mig amb mesura de 3 punts de radiació significatius.

Realització d'un itinerari altimètric tancat amb taquímetre pel mètode del punt mig en el mateix punt de partida i de radiació de l'itinerari anterior.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 5: PRÀCTICA: MESURA ALTURA ESTRUCTURES. REPLANTEJAMENT DE PUNTS I MESURAMENT DE PUNTS AMB SISTEMA GPS.

Dedicació: 6h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 2h

Descripció:

Pràctica que es porta a terme a costat de la pista de basquet i en la mateixa pista de basquet de l'escola, amb equips de 3-4 persones. Cada equip disposa d'una estació total. Al lloc indicat es porta a terme la part experimental, i com a aprenentatge dirigit es planifica que l'estudiantat faci una lectura prèvia del plantejament de la pràctica. El professor dóna les indicacions i aclariments pertinents perquè l'alumnat tingui clar els objectius a assolir i els procediments a desenvolupar.

Material de suport:

Estacions totals i equip de 2 receptors GPS.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Un cop efectuada la part experimental es va a una aula de CAD on cada equip comença a realitzar els treballs de gabinet que vénen fixats en el plantejament de la pràctica, a partir de les dades mesurades al camp. Representa el 15% de la nota de laboratori o pràctiques.

Entrega a la setmana següent.

Objectius específics:

Realització de la mesura de l'altura de dues estructures en què una estructura tan sols es pugui mesurar pel mètode compost.

Replantejament de varis punts.

Mesura de punts amb el sistema GPS.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 6: PRÀCTICA: SEMINARI DE PRÀCTIQUES

Dedicació: 16h

Grup petit/Laboratori: 10h

Aprenentatge autònom: 6h

Descripció:

Activitat que es desenvolupa tota en aula de CAD. Cada equip de 3-4 persones disposa de 2-3 ordinadors per fer el següent:

- Acabar la resolució de les pràctiques de les activitats 2 i 3.
- Resolució altimètrica de l'activitat 2.

El professor aclareix els dubtes que van sorgint.

330279 - GE - Geomàtica

Material de suport:
Ordinadors.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
Representa el 10% de la nota de laboratori o pràctiques.

Objectius específics:
Finalització de la part de gabinet de les activitats 3 i 4.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 7: PROVA INDIVIDUAL D'AVALUACIÓ 1

Dedicació: 8h
Grup mitjà/Pràctiques: 2h
Aprentatge autònom: 6h

Descripció:
Realització individual a l'aula d'un exercici dels temes de l'1 al 8 que cobreixi tots els objectius específics d'aprenentatge dels temes indicats. Correcció per part del professorat.

Material de suport:
Preguntes teòriques i problemes.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
Contesta de les preguntes teòriques i resolució dels problemes per part de l'estudiant o estudianta. Representa una part de l'avaluació (40 %).

Objectius específics:
Avaluar els coneixements adquirits pels alumnes respecte als temes 1-8.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT 8: PROVA INDIVIDUAL D'AVALUACIÓ 2

Dedicació: 8h
Grup mitjà/Pràctiques: 2h
Aprentatge autònom: 6h

Descripció:
Realització individual a l'aula d'un exercici dels temes del 9 al 14 que cobreixi tots els objectius específics d'aprenentatge dels temes indicats. Correcció per part del professorat.

Material de suport:
Preguntes teòriques i problemes.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:
Contesta de les preguntes teòriques i resolució dels problemes per part de l'estudiant o estudianta. Representa una part de l'avaluació (40 %).

Objectius específics:
Avaluar els coneixements adquirits pels alumnes respecte als temes 9-14.

330279 - GE - Geomàtica

Sistema de qualificació

La qualificació final es calcula amb la fórmula següent:

$$N_{\text{final}} = 0,8 N_{\text{ex}} + 0,2 N_{\text{tp}}$$

N_{final} : qualificació final.

N_{ex} : qualificació mitja dels 2 exàmens parcials de l'assignatura.

N_{tp} : qualificació d'activitats de les pràctiques de camp amb aparells topogràfics. Aquesta qualificació s'obtindrà atenent a l'actitud i resultat de la classe de pràctiques, i de la correcció dels treballs i informes presentats.

Els exàmens consten d'exercicis d'aplicació i teoria, en base als coneixements de classes magistrals, classes de problemes i classes de pràctiques. Els treballs de l'assignatura que seran qualificats són diferents activitats realitzades en grups de 3-4 persones de caràcter sumatori i formatiu, realitzades durant el curs a la classe, a l'aula d'informàtica i a casa.

Normes de realització de les activitats

Les classes de pràctiques són obligatòries. Per obtenir qualificació caldrà haver assistit al 80% de les classes i haver presentat tots els informes/treballs.

D'altra banda, es requereixen altres habilitats i qualitats prèvies genèriques i aplicables a qualsevol activitat dins l'àmbit acadèmic universitari, com poden ser: l'esperit de sacrifici, la pulcritud, la capacitat de síntesi, el treball en equip, el respecte a la resta de companys i al professor, la constància, etc.

Bibliografia

Bàsica:

García Tejero, Dominguez Francisco. Topografía general y aplicada. 13a ed. Madrid: Mundi Prensa, 1998. ISBN 8471147211.

Martín Morejón, Luís. Topografía y replanteos: 1ª parte. Barcelona: l'autor, 1987. ISBN 8440417748.

Martín Morejón, Luís. Topografía y replanteos: 2ª parte. Barcelona: l'autor, 1988. ISBN 8440417748.

Maza Vázquez, Francisco. Introducción a la topografía y a la cartografía aplicada. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, 2008. ISBN 9788481387773.

Nuñez-García del Pozo, Alfonso; Vallbuena Puran, José Luís; Velasco Gómez, Jesús. GPS: la nueva era de la topografía. Madrid: Ediciones de las ciencias sociales, 1992. ISBN 8487510310.

Sanmiquel Pera, Lluís. Métodos planimétricos: radiación - itinerario - intersección [en línia]. Manresa: EUPM, 2003 [Consulta: 04/11/2013]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/11639>.

Complementària:

Méndez López, Celestino. Sistemas de planos acotados. San Sebastian: Donostiarra, 1988. ISBN 8470631586.

Chueca Pazos, M. Topografía. Madrid: Dossat, 1982. ISBN 8423705897.

Ojeda Ruiz, José Luís. Métodos topográficos y oficina técnica. 2a ed. Madrid: L'autor, 1984. ISBN 8439809182.